

TAPA VALLA 2024. AASTA EELARVE

EELNÕU SELETUSKIRI

Sisukord

1. SISSEJUHATUS	3
1.1. EELARVE PRIORITEEDID	3
1.2. EELARVE ÜLESEHITUS JA OSAD	4
2. TULUD	4
2.1. MAKSUTULUD	5
2.2. TULUD KAUPADE JA TEENUSTE MÜÜGIST	5
2.3. SAADAVAD TOETUSED TEGEVUSKULUDEKS	6
2.4. MUUD TEGEVUSTULUD.....	7
3. PÕHITEGEVUSE KULUD	8
4. INVESTEERIMISTEGEVUS.....	10
5. PÕHITEGEVUSE KULUD JA INVESTEERIMISTEGEVUSE VÄLJAMINEKUTE JAOTUS TEGEVUSALADE JÄRGI.....	12
5.1. ÜLDISED VALITSUSSEKTORI TEENUSED	12
5.2. AVALIK KORD JA JULGEOLEK	13
5.3. MAJANDUS	13
5.4. KESKKONNAKAITSE	14
5.5. ELAMU- JA KOMMUNAALMAJANDUS	14
5.6. TERVISHOID	16
5.7. VABA AEG, KULTUUR JA RELIGIOON.....	16
5.8. HARIDUS	17
5.9. SOTSIAALNE KAITSE.....	20
6. PÕHITEGEVUSE TULEM	22
7. EELARVE TULEM	22
8. FINANTSEERIMISTEGEVUS	22
9. LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS.....	23
10. NETOVÕLAKOORMUS.....	23

1. Sissejuhatus

Tapa valla 2024.aasta eelarve koostamisel on lähtutud kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusest, kohaliku omavalitsuse korralduse seadusest, Tapa valla põhimäärusest, Tapa valla finantsjuhtimise korrast, Tapa vallavolikogu 29.12.2022 aasta määruse nr 12 „Tapa valla arengukava ja eelarvestrateegia kinnitamine“, milles vaadatakse üle Tapa valla arengukava perioodil 2023-2035 ja Tapa valla eelarvestrateegia 2023-2026 ning valdkondlikest normatiivaktidest. Eelarve tulude planeerimisel on arvestatud majanduse hetkeolukorda ja majandusprognoose 2024. aastaks. Valla eelarve on koostatud konservatiivsel printsiibil.

Eelarve on koostatud tekkepõhisel printsiibil ja eelarve osad on jaotatud detailsemalt kui on sätestatud kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduses edaspidi (KOFS), vastavalt Tapa Vallavolikogu 27.06.2018 määruse nr 29 „Tapa valla finantsjuhtimise kord“ § 3 lõike 7 ja 8 alusel alljärgnevalt:

1. Lisa 1 Tapa valla 2024. aasta eelarve, vastavalt KOFS § 3;
2. Lisa 2 Tapa valla 2024. aasta põhitegevuse tulud, vastavalt Tapa valla finantsjuhtimise korra § 3 lõike 7 alusel;
3. Lisa 3 Tapa valla 2024. aasta põhitegevuse kulud ja investeerimistegevuse väljaminekud, vastavalt Tapa valla finantsjuhtimise korra § 3 lõike 8 alusel.

Eelarve seletuskiri on koostatud vastavalt Tapa Vallavolikogu 27.06.2018 määruse nr 29 „Tapa valla finantsjuhtimise kord“ § 6 punkti 2 alusel eelmise aasta (täitmine 2022), jooksva aasta (II lisaeeelarve 2023), eelarve 2023 täitmine (seisuga 31.10.2023) ning eelseisva eelarveaasta (eelarve 2024) kohta.

1.1.Eelarve prioriteedid

Tapa valla 2024.a eelarve prioriteedid tulenevad Tapa vallavolikogu määruse eelnõust, milles on kavandatud Tapa valla arengukava 2023-2035, Tapa valla eelarvestrateegiast 2023-2026. Eelarvestrateegia perioodi tegevuste planeerimisel on eesmärkideks seatud:

- Eelarve sisuline tasakaal (põhitegevus tuleb on piisav katmaks laenu teenindamise ja laenu tagasimaksed);
- Põhitegevuse tulemi kasv (võimalikult suurema põhitegevuse tulude-kulude ülejäägi saavutamine, sest see on eelduseks valla investeerimisvõimekuse säilimisele ja kasvule);
- Kulude optimeerimine (sh valla omandis oleva energiamahuka alakasutatud kinnisvara võõrandamine või lammutamine või muutmine energiasäästlikuks);
- Völakoormuse võimalikult madal tase.

1.2.Eelarve ülesehitus ja osad

Tapa valla 2024.a eelarve on tekkepõhine (tehingud kajastatakse vastavalt nende toimumisele, sõltumata sellest, millal nende eest raha laekub või välja makstakse).

Tabel 1 Eelarve osad (eurot)

Kirje	Lõplik eelarve 2023	Täitmine 2023	Ettepanekud 2024	Muutus	Eelarve 2024	Võrdlus Eelarve 2024-Täitmine 2023
Põhitegevuse tulud	20 205 456	20 529 791	22 178 625	-131 838	22 046 787	1 516 996
Põhitegevuse kulud	19 772 357	19 865 242	20 155 017	506 262	20 661 278	796 037
PÕHITEGEVUSE TULEM	433 100	664 549	2 023 608	-638 100	1 385 509	720 960
Investeeringustegevuse tulud	781 569	800 153	292 440		292 440	-507 713
Investeeringustegevuse kulud	2 434 510	2 254 427	1 340 546	52 320	1 392 866	-861 561
Finantseeringustegevus	25 480	-433 076	-1 022 296	200 000	-822 296	-389 220
Kohustuste võtmine	1 700 000	1 200 000	400 000	200 000	600 000	-600 000
Kohustuste tasumine	-1 674 520	-1 633 076	-1 422 296	0	-1 422 296	210 780
Nõuete-kohustuste muutus			-328 136		-328 136	-328 136
Likviidsete varade muutus	-1 194 361		-374 930	-490 420	-865 349	-865 349

2. Tulud

Tapa valla 2024.a eelarve põhitegevuse tulud on 22 046 787 eurot (vt tabel 2).

Tabel 2 Põhitegevusetulud (eurot)

Kirje	Lõplik eelarve 2023	Täitmine 2023	Ettepanekud 2024	Muutus	Eelarve 2024	Võrdlus Eelarve 2024-Täitmine 2023
Põhitegevuse tulud	20 205 456	20 529 791	22 178 625	-131 838	22 046 787	1 516 996
30 MAKSUD	9 996 000	10 204 383	11 006 000	392 000	11 398 000	1 193 617
32 KAUPADE JA TEENUSTE MÜÜK	1 232 635	1 346 392	1 414 368		1 414 368	67 976
35 SAADUD TOETUSED	8 875 321	8 863 159	9 663 257	-523 838	9 139 419	276 260
38 MUUD TULUD	101 500	115 857	95 000		95 000	-20 857

Maksutulud moodustavad 51,70% (11 398 000 eurot) põhitegevuse tuludest, toetuseid tegevuskuludeks planeeritakse 9 139 419 eurot, mis moodustab 41,45% eelarve põhitegevuse tuludest. Tulu kaupade ja teenuste müügist planeeritakse 1 414 368 eurot, mis moodustab 6,42% põhitegevuse tuludest. Muud tegevustulusid planeeritakse 95 000 eurot, mis moodustab 0,43% tuludest.

2.1. Maksutulud.

Tulumaksu laekumist planeeritakse 2024. aastal 11 102 000 eurot. Võrreldes 2023. aasta laekumisega on kasv 11,96%. Residendist füüsiliste isikute maksustatavast tulust laekus kuni 2023. aastani maksumaksja elukohajärgsele kohaliku omavalitsuse üksusele 11,96%, 2024. aastal 11,89% ja lisaks hakkab kohalikule omavalitsusele laekuma 2,5% valla pensionäridele makstavast pensionist.

Maamaksu laekumise prognoosiks oli 295 000 eurot, mis moodustab 2,59% maksutuludest.

Maamaksu laekus 2023 aastal 287 074 eurot. 2024.aastal planeerime maamaksu samas mahus.

Muud maksud (tänavate sulgemise maks) on marginaalse osakaaluga.

Tabel 3 Maksutulud (eurot)

Kirje	Lõplik eelarve 2023	Täitmine 2023	Ettepanekud 2024	Muutus	Eelarve 2024	Võrdlus Eelarve 2024- Täitmine 2023
Maksutulud	9 996 000	10 204 383	11 006 000	392 000	11 398 000	1 193 617
3000 Füüsilise isiku tulumaks	9 700 000	9 916 254	10 710 000	392 000	11 102 000	1 185 746
3030 Maamaks	295 000	287 074	295 000		295 000	7 926
3045 Teede ja tänavate sulgemise maks	1 000	1 055	1 000		1 000	-55

2.2. Tulud kaupade ja teenuste müügist

Prognoositav tulu kaupade ja teenuste müügist 2024.aastal on 1 414 368 eurot, mis moodustab 6,38% valla põhitegevuse tuludest ja võrreldes 2023. aastaga on suurenemine 14,74%. Kaupade ja teenuste müük sisaldab riigilõive, tulu haridusasutuste majandustegevusest, tulu kultuuri ja kunstiasutuste majandustegevusest, tulu sotsiaalasutuste majandustegevusest, tulu elamu-ja kommunaalmajanduse tegevusest, tulu korrakaitseasutuse majandustegevusest, tulu üüri- ja renditulult, muu kaupade ja teenuste müügitulu. Loetletuist on suurema osatähtsusega laekumine haridusteenustelt (lasteaia ja õpilaskohad).

Tabel 4 Tulud kaupade ja teenuste müügist kontode järgi (eurot)

Kirje	Lõplik eelarve 2023	Täitmine 2023	Ettepanekud 2024	Muutus	Eelarve 2024	Võrdlus Eelarve 2024- Täitmine 2023
Tulud kaupade ja teenuste müügist	1 232 635	1 346 392	1 414 368		1 414 368	67 976
320 RIIGILÕIVUD	8 000	14 424	10 000		10 000	-4 424
3220 TULUD HARIDUSALASEST TEGEVUSEST	516 042	542 245	551 518		551 518	9 273
3221 TULUD KULTUURI- JA KUNSTIALASEST TEGEVUSEST	72 100	70 995	75 250		75 250	4 255
3222 TULUD SPORDI- JA PUHKEALASEST TEGEVUSEST	159 400	211 437	192 700		192 700	-18 737
3224 TULUD SOTSIAALABIALASEST TEGEVUSEST	296 243	330 909	396 000		396 000	65 091
3225 ELAMU- JA KOMMUNAALTEGEVUSE TULUD	135 000	112 088	140 600		140 600	28 512
3226 TULU KESKKONNAALASEST TEGEVUSEST		4 023	4 300		4 300	277
3227 TULUD KORRAKAITSEST	8 300	20 675	15 000		15 000	-5 675
3233 ÜÜR JA RENT	30 000	35 196	24 000		24 000	-11 196
3238 MUU TOODETE JA TEENUSTE MÜÜK	7 550	4 399	5 000		5 000	601

Riigilõivud laekuvad ehitusregistri toimingutest (ehitus-, projekteerimis- kasutusload), taksoload ja sõidukaartide riigilõiv.

Tulud haridusalasest tegevusest laekuvad õpilaste ja lasteaialaste kohatasu teistest omavalitsustest, lasteaia, huvikoolide ja õpilaskodu kohatasumaksud ning lasteaedade toiduraha. 2024. aastal on kehtestatud õppekoha tegevuskulude piirmääraks arvlemisel teiste omavalitsustega 102 eurot.

Tulud sotsiaalabialasest tegevusest laekub hooldekodu kohamaksumus, Koduteenuse osutamisest, sotsiaaltranspordi kasutamisest.

Tulud elamu- ja kommunaaltegevusest laekuvad vallale kuuluvates korterites elavatelt üürihoidjalt.

Tulud keskkonnavalasest tegevusest laekub projektipõhiselt biojäätmekomposteerimiskonteinerite müügist.

Tulud korrakaitsest laekub Päästeametilt vabatahtliku tegevusel osalemise eest.

2.3. Saadavad toetused tegevuskuludeks

Toetuseid planeeritakse Tapa valla 2024. a eelarves 9 139 419 eurot, mis moodustab 41,45% põhitegevuse tuludest. Toetused jagunevad tasandusfondiks, toetusfondiks ning muudeks toetusteks.

Tabel 5 Saadavad toetused tegevuskuludeks (eurot)

Kirje	Lõplik eelarve 2023	Täitmine 2023	Ettepanekud 2024	Muutus	Eelarve 2024	Võrdlus Eelarve 2024- Täitmine 2023
Saadavad toetused tegevuskuludeks	8 875 321	8 863 159	9 663 257	-523 838	9 139 419	276 260
3500 Saadud tegevuskulude sihtfinantseerimine	262 266	356 514	175 568	-16 000	159 568	-202 946
35200 Tasandusfond §1	2 110 280	2 110 280	3 143 782	-42 952	3 100 830	990 550
35201 Toetusfond §2	6 332 852	6 344 326	5 683 635	-464 886	5 218 749	-1 125 577
3521 Saadud tegevustoetus	169 923	52 039	660 272		660 272	608 233

Saadud toetused tegevuskuludeks on valla 2024. a eelarves 159 568 eurot (konto 3500) ja 660 272 eurot (konto 3521):

1. Imelised Aastad Tervise Arengu Instituudi toetus 4 000 eurot;
2. Õpilasmaleva korraldamise HARNO toetus 3 000 eurot;
3. Koolipiima ja juurviljade PRIA toetus 19 000 eurot;
4. Riiklik dotatsioon teavikute soetamiseks 20 000 eurot;
5. Treenerite toetus Spordi ja -Teabe Sihtasutuselt 55 230 eurot;

6. Üürihüvitis sõjapõgenikele 15 000 eurot;
7. Kodud tuleohutuks siseministeeriumi toetus 7000 eurot;
8. Muu sotsiaalne kaitse ISTE projektid 36 338 eurot;
9. Kaitseväge harjutusvälja talumine 656 272 eurot;
10. VIROLi toetus spordiklubidele 4000 eurot.

Tasandusfondi vahendid on regionaalpoliitiline meede ning on ette nähtud riigipoolse toetusena omavalitsuste tulubaasi ühtlustamiseks. Tasandusfondi vahendid ei ole sihtotstarbelised. Tasandusfondi suuruseks planeeritakse 3 143 782 eurot. Tasandusfondi arvutamisel on 2024. aastal muudatused, lisandub matusetoetuse osa ja pikaajalise hoolduse osa.

Toetusfondi vahendid on mõeldud sihtotstarbeliseks kasutamiseks. 2024. a valla eelarves planeeritakse toetusfondi suuruseks 5 683 635 eurot alljärgnevalt:

Tabel 6 Toetusfond (eurot)

Kirje	Lõplik eelarve 2023	Täitmine 2023	Ettepanekud 2024	Muutus	Eelarve 2024	Võrdlus Eelarve 2024- Täitmine 2023
35201 Toetusfond §2	6 332 852	6 344 326	5 683 635	-464 886	5 218 749	-1 125 577
Üldisloomuga ülekanded valitsussektoris	68 538	68 538		407	407	-68 131
Maanteetransport	468 162	468 162	468 162	-3 588	464 574	-3 588
Eelharidus - Lasteaiad	127 396	127 396	128 000	7 234	135 234	7 838
Noorte huviharidus ja huvitegevus	147 831	147 831	130 000	18 672	148 672	841
Muu haridus, sh hariduse haldus	3 931 750	3 931 750	3 931 750	205 338	4 137 088	205 338
Raske ja sügava puudega laste kaitse	27 819	27 819	27 819	1 860	29 679	1 860
Pikaajalise hoolduse korralduse toetus	378 451	378 451				-378 451
Asendus- ja järelhoolduse-teenuse toetus	715 774	727 248	655 675	-655 675	0	-727 248
Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse						
Matusetoetus	40 603	40 603				-40 603
Riiklik toimetulekutoetus	426 528	426 528	342 229	-39 134	303 095	-123 433

Toetusfondiga ei eraldata 2024. aastal toetust võrreldes 2023. aastaga - matusetoetust, pikaajalise hoolduse kuludeks, asendus- ja järelhoolduse teenuse kuludeks. Nimetatud kulude toetused eraldatakse tasandusfondi koosseisus. Üldisloomuga ülekanded valitsussektoris eraldati 2023. aastal energiatõusu leevendamise toetust 67 731 eurot ja rahvastikuregistri toiminguteks 807 eurot.

Muutus tasandusfond suureneb võrreldes 2023. aastaga 990 550 eurot aga toetusfond väheneb 1 125 577 eurot.

2.4. Muud tegevustulud

Muude tegevustuludena 95 500 eurot (101 500 eurot 2023.a.) planeeritakse eelarves laekumisi kaevandusõiguse tasudelt 45 500 eurot ja elamumajanduse arendamises korterite müügitulud 50 000 eurot.

3. Põhitegevuse kulud

Põhitegevuse kulud on 2024.a eelarves 20 661 278 eurot. Majandusliku sisu järgi jagunevad kulud „antavad toetused tegevuskuludeks“ (liikmemaksud, sotsiaaltoetused, toetused kultuuri- ja spordiseltsidele, tervishoiule, noorsootööle jms) ja muudeks tegevuskuludeks (personalimajandamis- ja muud kulud). Antavate toetuste osakaal valla eelarve põhitegevuse kuludes on 7,77% ja muud toetused on 0,78%. Tööjõukulud moodustavad 62,70%, majandamiskulud 28,37% ja muud kulud 0,39% muudest tegevuskuludest (vt tabel 7).

Esialgses eelarves ei olnud lisatud seadusest tulenevate muudatustega töötasu alammäära ja õpetajate töötasu tõusuga ning teenistujate palkade tõusuga suurendati tööjõukulusid 541 724 euro võrra. Tööjõukulud suurenesid võrreldes 2023.aasta täitmisega 721 520 eurot.

Töötasu alammääraga tõusuga 725 eurolt 820 eurole suurendati tööjõukulusid 71 931 eurot.

Üldhariduse õpetajate ja tugispetsialistide töötasu alammäär kinnitati 2024. aastal on 1803 eurot. Tapa valla lasteaiaõpetajate töötasu on üldhariduskooli õpetaja palgast 100% magistrikraadiga 1803 eurot ja 90% bakalaaurusekraadiga 1 623 eurot.

Õpetajate ja tugispetsialistide töötasu tõusuga suurendati personalikulusid 188 133 eurot ja suurendati valla teiste teenistujate töötasusid 281 660 eurot.

Tabel 7 Põhitegevuse kulud (eurot)

Kirje	Lõplik eelarve 2023	Täitmine 2023	Ettepanekud 2024	Muutus	Eelarve 2024	Võrdlus Eelarve 2024- Täitmine 2023
Põhitegevuse kulud	19 772 357	19 865 242	20 155 017	506 262	20 661 278	796 037
41 SOTSIAALTOETUSED	1 151 409	1 182 575	1 658 629	-54 134	1 604 495	421 920
45 MUUD TOETUSED	245 275	199 076	160 363		160 363	-38 713
50 TÖÖJÕUKULUD	12 594 898	12 232 473	12 412 269	541 724	12 953 993	721 520
55 MAJANDAMISKULUD	5 732 341	6 241 155	5 843 356	18 672	5 862 028	-379 127
60 MUUD TEGEVUSKULUD	48 434	9 963	80 400		80 400	70 437

Sotsiaaltoetustest füüsilistele isikutele suurenevad 2024. aasta eelarves 35,68% võrreldes 2023 aasta eelarvega. Suurenemine on seotud seoses hooldereformi jõustumisega 01.07.2023. Tapa vald maksab hooldekodude kohamaksumuselt hoolduskulude osa kuni 600 eurot kuus isiku kohta.

Muud tegevuskulud on reservfond 80 000 eurot ja muud 400 eurot.

Tabel 8 Sotsiaaltoetuse füüsilistele isikutele

Kirje	Lõplik eelarve 2023	Täitmine 2023	Ettepanekud 2024	Muutus	Eelarve 2024	Võrdlus Eelarve 2024- Täitmine 2023
Sotsiaalabitoetused ja muud toetused füüsilistele isikutele	1 151 409	1 182 575	1 658 629	-54 134	1 604 495	421 920
413000 Sünnitoetus	42 000	29 200	42 000		42 000	12 800
413050 Lapse koolitoetus	10 400	9 200	10 400		10 400	1 200
413090 Muud peretoetused	60 000	34 746	45 000		45 000	10 254
413100 Toimetulekutoetus	426 528	393 400	342 229	-54 134	288 095	-105 305
413300 Puudega lapse toetus	5 000	1 200	5 000		5 000	3 800
413320 Puudega inimese hooldaja toetus	57 000	54 450	55 000		55 000	550
4134 Õppetoetused	4 000		4 000		4 000	4 000
413410 Stipendiumid	1 930		0		0	
413420 Sõidusoodustused		3 494				-3 494
413490 Muud toetused	3 100	1 210				-1 210
4137 Erijuhtudel riigi poolt makstavad maksud	46 000	51 103	50 000		50 000	-1 103
4138 Muud sotsiaalabitoetused		960				-960
413800 Toetused eakatele	455 451	550 865	1 048 000		1 048 000	497 135
413820 Toetused teistele sotsiaalabi vajavatele isikutele		13 398	15 000		15 000	1 602
413823 Ravitoetused		100				-100
413890 Matusetoetused	40 000	39 250	42 000		42 000	2 750

Toetused spordiklubidele on 39 000 eurot mis on 24,32% muudest antavatest toetustest, toetused MTÜ-dele on 18 000 ehk 11,22% ja muud üldised valitsussektori teenused on 27,01% sh. (vt tabel 9):

Liikmemaksud on 2024.aasta eelarves 51 363 eurot konto 4528:

1. Põhja-Eesti Ühistranspordikeskus MTÜ	8 053
2. MTÜ Rakvere Haigla liikmemaks	2 500
3. Eesti Linnade ja Valdade Liit ITK osa	785
4. Arenduskoda	10 751
5. Spordiklubi Presidendirada MTÜ	1 000
6. Eesti Raamatupidajate Kogu	120
7. MTÜ PAIK	3 570
8. Eesti Linnade ja Valdade Liit	3 027
9. VIROL liikmemaks (2023 oli 19 623 €)	21 557

Tabel 9 Muud toetused (euro)

Kirje	Lõplik eelarve 2023	Täitmine 2023	Ettepanekud 2024	Muutus	Eelarve 2024	Võrdlus Eelarve 2024-Täitmine 2023
Muud toetused	245 275	199 076	160 363		160 363	-38 713
4500 Antud sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	196 672	150 562	109 000		109 000	-41 562
04120 Üldine tööjõupoliitika	10 000	5 000	10 000		10 000	5 000
04730 Turism	7 500	7 500				-7 500
04740 Üldmajanduslikud arendusprojektid	8 804	7 465	5 000		5 000	-2 465
06100 Elamumajanduse arendamine	17 083	16 751	10 000		10 000	-6 751
066054 Hulkuvate loomadega seotud kulud		963				-963
07210 Üldmeditsiiniteenused	10 000		10 000		10 000	10 000
081024 Toetused spordiklubidele-ja organisatsioonidele	35 000	35 000	39 000		39 000	4 000
08107 Noorsootöö ja noortekeskused	45 285	43 303	5 000		5 000	-38 303
08109 Vaba aja üritused	18 000	18 600	18 000		18 000	-600
08400 Religiooni- ja muud ühiskonnateenused	4 000	4 000	4 000		4 000	0
091106 Laste päevahoiuteenus	33 000	8 280				-8 280
10120 Puuetega inimeste sotsiaalhoolekandetasutused	8 000	3 700	8 000		8 000	4 300
4528 liikmemaksud	48 603	48 514	51 363		51 363	2 849
01600 Muud üldised valitsussektori teenused	40 550	40 461	43 310		43 310	2 849
04512 Ühistranspordi korraldus	8 053	8 053	8 053		8 053	0

Muudes toetustes muudatusi esialgse eelarvega ei ole. Noortekeskuste teenused on sisse ostetud hankelepingutega ja kajastatud majandamiskulude all kontol 552590 muud vaba aja sisustamise kulud teenusena.

4. Investeermistegevus

2024. aasta Tapa valla eelarves moodustab investeermistegevus -1 100 426 eurot (vt tabel 10).

Tabel 10 Investeermistegevus (euro)

Kirje	Lõplik eelarve 2023	Täitmine 2023	Ettepanekud 2024	Muutus	Eelarve 2024
INVESTEERIMISTEGEVUS KOKKU	-1 652 941	-1 652 941	-1 048 106	-52 320	-1 100 426
Põhivara müük (+)	300 000	193 000	200 000		200 000
Põhivara soetus (-)	-1 918 578	-774 059	-895 155	-52 320	-947 475
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine(+)	400 669	524 275	85 940		85 940
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine(-)	-110 932	-110 932	-40 000		-40 000
Tagasilaekuvad laenud (+)	72 900	72 900	0		0
Finantstulud (+)	8 000	9 977	6 500		6 500
Finantskulud (-)	-405 000	-408 483	-405 391		-405 391

Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimise toetused:

1. Hajaasustusprogramm	20 000 eurot;
2. Lehtse virgestusala MATA toetus	53 452 eurot;
3. Porkuni muuseumi väravatorni sakmete rekonstrueerimise toetus	12 488 eurot.

Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine Hajaasustuse programm 40 000 eurot

Tabel 11 Investeeringud (euro)

Tegevusala	Nimetus	Põhivara	Summa	Toetus	Talumis-tasu
04510	Maanteetransport	Teehoiukava	500 000		500 000
04740	Üldmajanduslikud arendusprojektid	Energiasäästumeetmed	75 445		75 445
04740	Üldmajanduslikud arendusprojektid	Ettevõtlusala Paide mnt 85	43 480		
04740	Üldmajanduslikud arendusprojektid	Vabadussamba rajamine (2024 aasta osa)	50 000		
06300		Hajaasustusprogramm		20 000	
08102 1	Tapa Valla Spordikeskus	Tapa spordihoone põrand	13 200		13 200
08102 1	Tapa Valla Spordikeskus	Jäeneda spordihoone projekteerimistööd	6 200		
08 1021	Tapa Valla Spordikeskus	Tamsalu ujula akustika rekonstrueerimine	13 100		
08103	Puhkepargid	Tapa Kiriku-ja kultuurikoja pargi lastemänguväljaku uue turvaaluse rajamine	31 035		31 035
08103	Puhkepargid	Lehtse virgestusala MATA	90 044	53 452	36 592
08103	Puhkepargid	Pargiinventar	12 200		
08203	Muuseumid	Porkuni linnuse väravatorni sakmete rekonstrueerimine	16 650	12 488	
09110 2	LA Vikerkaare	Vajumise tagajärgede likvideerimine	15 601		
09212 5	Tamsalu Gümnaasium	Rattaparkla	12 200		
09601	Koolitoit	Rasvapüüdja	16 000		
04740	Üldmajanduslikud arendusprojektid	Tapa Keskväljaku projekti rahastustaotluse koostamine	7 230	7 230	
08103	Puhkepargid	Tamsalu 100 tamme pargis üritusteala ja lava	30 000		
10701	Toimetulekutoetus	Sõiduauto	15 000	15 000	
		KOKKU	947 475	100 940	656 272

Investeeringute soetusi on kavandatud 947 475 euro, sh toetusi 100 940 eurot ja 2023. aasta ning 2024. aasta Kaitseväge harjutusväljakute toetuse kasutamine 656 272 eurot.

5. Põhitegevuse kulud ja investeerimistegevuse väljaminekute jaotus tegevusalade järgi

5.1. Üldised valitsussektori teenused

Üldistele valitsussektori teenustele planeeritakse 2024 a eelarves 1 675 656 eurot (vt tabel 12). Valdava osa valdkonna kuludest moodustab teenistujate ja töötajate palgakulu. Reservfondi suuruseks on 80 000 eurot.

Tabel 12 Valitsussektori kulud

Kirje	Lõplik eelarve 2023	Täitmine 2023	Ettepanekud 2024	Muutus	Eelarve 2024	Võrdlus Eelarve 2024- Täitmine 2023
01 Üldised valitsussektori teenused	-1 586 209	-1 479 498	-1 608 510	-67 146	-1 675 656	-196 158
01111 Valla- ja linnavolikogu	-80 720	-75 666	-80 720		-80 720	-5 054
50 TÖÖJÕUKULUD	72 520	68 032	72 520		72 520	4 488
55 MAJANDAMISKULUD	8 200	7 633	8 200		8 200	567
01112 Valla- ja linnavalitsus	-999 024	-941 742	-999 089	-67 146	-1 066 235	-124 493
50 TÖÖJÕUKULUD	778 782	704 836	778 778	67 146	845 924	141 088
55 MAJANDAMISKULUD	219 842	231 517	219 911		219 911	-11 606
60 MUUD TEGEVUSKULUD	400	3 619	400		400	-3 219
15 PÕHIVARA		1 770				-1 770
01114 Kohaliku omavalitsuse üksuse reservfond	-46 534		-80 000		-80 000	-80 000
60 MUUD TEGEVUSKULUD	46 534		80 000		80 000	80 000
01600 Muud üldised valitsussektori teenused	-54 930	-54 708	-43 310		-43 310	11 398
45 MUUD TOETUSED	40 550	40 461	43 310		43 310	2 849
50 TÖÖJÕUKULUD	13 980	14 042				-14 042
55 MAJANDAMISKULUD	400	205				-205
01700 Valitsussektori võla teenindamine	-405 000	-407 382	-405 391		-405 391	1 991
65 FINANTSTULUD JA -KULUD	405 000	407 382	405 391		405 391	-1 991

5.2. Avalik kord ja julgeolek

Valdkonna kuludeks planeeritakse 52 685 eurot. Kulud sisaldavad Tamsalu päästekomando tegevust ja avaliku ruumi valvekulusid (valvekaamerate rent) (vt tabel 13).

Tabel 13 Avaliku korra ja julgeoleku kulud

Kirje	Lõplik eelarve 2023	Täitmine 2023	Ettepanekud 2024	Muutus	Eelarve 2024	Võrdlus Eelarve 2024- Täitmine 2023
03 Avalik kord ja julgeolek	-84 977	-84 464	-52 685		-52 685	31 779
03200 Päästeteenused	-49 477	-50 573	-17 385		-17 385	33 188
50 TÖÖJÕUKULUD	10 035	11 252	11 775		11 775	523
55 MAJANDAMISKULUD	4 600	5 277	5 610		5 610	333
15 PÕHIVARA	34 842	34 044				-34 044
03600 Muu avalik kord ja julgeolek, sh haldus	-35 500	-33 890	-35 300		-35 300	-1 410
55 MAJANDAMISKULUD	35 500	33 890	35 300		35 300	1 410

5.3. Majandus

Majandusvaldkonna kuludeks planeeritakse 1 065 058 eurot. Siin kajastatakse kulusid valla teede ja tänavate korrashoiuks ja remondiks, ettevõtlustoetuseks, ühistranspordi korralduseks (Tapa bussijaama hoonestusõiguse tasu, Harjumaa ühistranspordi keskuse liikmemaks), valdkonna personalikuludeks, turismi arenduseks, elektrikäidu korraldamiseks ning muudeks üldmajanduslikeks projektideks. Üldmajanduslikes projektides on 2024. aasta eelarves planeeritud toetus MTÜ-dele seoses projektide omaosaluste katmiseks 5 000 eurot ja investeeringuteks 176 245 eurot (vt ka tabel 11 Investeeringud).

Tabel 14 Majanduse kulud

Kirje	Lõplik eelarve 2023	Täitmine 2023	Ettepanekud 2024	Muutus	Eelarve 2024	Võrdlus Eelarve 2024- Täitmine 2023
04 Majandus	-1 441 921	-1 392 582	-1 047 302	-17 756	-1 065 058	327 524
04120 Üldine tööjõupoliitika	-10 000	-5 000	-10 000		-10 000	-5 000
45 MUUD TOETUSED Ettevõtluse arengu toetamine, stardiabi	10 000	5 000	10 000		10 000	5 000
04210 Põllumajandus (maakorraldus)	-3 000	-4 567	-3 610		-3 610	957
55 MAJANDAMISKULUD	3 000	4 567	3 610		3 610	-957
04350 Elektrienergia (käidukorraldus)	-13 680	-12 816	-13 680		-13 680	-864
55 MAJANDAMISKULUD	13 680	12 816	13 680		13 680	864
04510 Maanteetransport	-978 109	-936 088	-550 000		-550 000	386 088
55 MAJANDAMISKULUD	120 000	125 871	50 000		50 000	-75 871
15 PÕHIVARA	858 109	810 217	500 000		500 000	-310 217
04512 Ühistranspordi korraldus	-50 895	-52 796	-50 517		-50 517	2 279
45 MUUD TOETUSED	8 053	8 053	8 053		8 053	0
55 MAJANDAMISKULUD	42 842	44 743	42 464		42 464	-2 279

04730 Turism	-8 419	-8 419				8 419
45 MUUD TOETUSED	7 500	7 500				-7 500
55 MAJANDAMISKULUD	919	919				-919
04740 Üldmajanduslikud arendusprojektid	-115 911	-105 709	-173 925	-7 320	-181 245	-75 536
45 MUUD TOETUSED	8 804	7 465	5 000		5 000	-2 465
55 MAJANDAMISKULUD		42 264				-42 264
15 PÕHIVARA	107 107	55 980	168 925	7 320	176 245	120 265
04900 Muu majandus (sh majanduse haldus)	-261 907	-267 187	-245 570	-10 436	-256 006	11 181
50 TÖÖJÕUKULUD	236 207	232 505	221 370	10 436	231 806	-699
55 MAJANDAMISKULUD	24 200	33 183	24 200		24 200	-8 983
60 MUUD TEGEVUSKULUD	1 500	1 500				-1 500

5.4. Keskkonnakaitse

Keskkonnakaitse kulud moodustavad valla eelarves 481 667 eurot. Keskkonnakaitse kulude all kajastatakse Tamsalu ja Tapa jäätmejaama kulusid, prügivedu, maastike hooldust ja korrastamist. Kulude kasv on seotud uute kehtima hakkavate jäätmekäitluskuludega (vt tabel 15). Kontol 55 on ette nähtud Tamsalu kompostimisväljaku ja jäätmejaama halduskulud, Tapa jäätmejaama halduskulud ning avalike konteinerite tühjendamise kulud.

Avalike alade puhastuse tegevusalal kajastatakse teede ja tänavate suve ning talihooldustööd (pühkimine, libedusetõrje jne.)

Tabel 15 Keskkonnakaitse kulud

Kirje	Lõplik eelarve 2023	Täitmine 2023	Ettepanekud 2024	Muutus	Eelarve 2024	Võrdlus Eelarve 2024-Täitmine 2023
05 Keskkonnakaitse	-550 217	-521 842	-481 667		-481 667	40 175
05100 Jäätmekäitus	-176 217	-139 750	-181 667		-181 667	-41 917
55 MAJANDAMISKULUD	176 217	134 991	181 667		181 667	46 676
15 PÕHIVARA	0	4 759				-4 759
05101 Avalike alade puhastus (Talihooldus)	-300 000	-340 978	-250 000		-250 000	90 978
55 MAJANDAMISKULUD	300 000	340 978	250 000		250 000	-90 978
05400 Bioloogilise mitmekesisuse ja maastiku kaitse	-74 000	-41 114	-50 000		-50 000	-8 886
55 MAJANDAMISKULUD	74 000	41 114	50 000		50 000	8 886

5.5. Elamu- ja kommunaalmajandus

Elamu- ja kommunaalmajanduse kulusid on planeeritud 1 185 138 eurot. Siin kajastatakse kulusid valla elamufondile, veevarustuse parendamiseks (veevedu Savalduma piirkonda ja hajaasustuse programmi toetuseks), valla asulate tänavavalgustuse korrashoiuks ja elektrikuluks, Tapa Vallahoolduse kuludeks, Jänedalossi halduskuludeks, valla kalmistute

korrashoiuks, hulkuvate loomadega seotud tegevusteks ja avaliku sauna tegevuskulude toetuseks (vt tabel 16). muudatusettepanekuga suurendati tööjõukulusid 43 536 eurot.

Tabel 16 Elamu- ja kommunaalmajanduse kulud

Kirje	Lõplik eelarve 2023	Täitmine 2023	Ettepanekud 2024	Muutus	Eelarve 2024	Võrdlus Eelarve 2024- Täitmine 2023
06 Elamu- ja kommunaalmajandus	-1 649 260	-1 634 893	-1 141 602	-43 536	-1 185 138	449 755
06100 Elamumajanduse arendamine	-239 170	-164 959	-172 625		-172 625	-7 666
45 MUUD TOETUSED	17 083	16 751	10 000		10 000	-6 751
55 MAJANDAMISKULUD	202 087	138 958	162 625		162 625	23 667
60 MUUD TEGEVUSKULUD		4 844				-4 844
15 PÕHIVARA	20 000	4 406				-4 406
06300 Veevarustus	-44 800	-34 702	-44 800		-44 800	-10 098
55 MAJANDAMISKULUD	4 800	5 154	4 800		4 800	-354
45 MUUD TOETUSED	40 000	29 548	40 000		40 000	10 452
06400 Tänavavalgustus	-690 515	-770 895	-270 000		-270 000	500 895
55 MAJANDAMISKULUD	233 000	313 380	270 000		270 000	-43 380
15 PÕHIVARA	457 515	457 515				-457 515
066052 Jäned loss	-27 450	-40 357	-32 850		-32 850	7 507
55 MAJANDAMISKULUD	27 450	40 357	32 850		32 850	-7 507
066053 Kalmistud	-20 060	-27 693	-20 060		-20 060	7 633
55 MAJANDAMISKULUD	20 060	27 693	20 060		20 060	-7 633
066054 Hulkuvate loomadega seotud kulud	-42 269	-38 507	-10 800		-10 800	27 707
45 MUUD TOETUSED		963				-963
55 MAJANDAMISKULUD	10 800	14 938	10 800		10 800	-4 138
45 MUUD TOETUSED	31 469	22 606				-22 606
066055 Saunad	-767	-767	-800		-800	-33
55 MAJANDAMISKULUD	767	767	800		800	33
066056 Tapa Turg	-1 250	-1 596	-1 100		-1 100	496
50 TÖÖJÕUKULUD	0					
55 MAJANDAMISKULUD	1 250	1 596	1 100		1 100	-496
066057 Tapa Vallahooldus	-582 979	-555 416	-588 567	-43 536	-632 103	-76 687
50 TÖÖJÕUKULUD	472 419	447 027	472 419	43 536	515 955	68 928
55 MAJANDAMISKULUD	110 560	107 289	116 148		116 148	8 859
15 PÕHIVARA	0					
65 FINANTSTULUD JA -KULUD		1 100				-1 100

5.6. Tervishoid

Tervishoiu kuludeks on planeeritud 10 165 eurot. Valdkonnas kajastatakse Vajangu velskripunti majandamiskulusid, toetust perearstidele, Rakvere Haigla liikmemaks, investeeringutoetus 2024.aastal ei planeerita. (vt tabel 17).

Tabel 17 Tervishoiu kulud (euro)

Kirje	Lõplik eelarve 2023	Täitmine 2023	Ettepanekud 2024	Muutus	Eelarve 2024	Võrdlus Eelarve 2024-Täitmine 2023
07 Tervishoid	-49 963	-19 889	-10 165		-10 165	9 724
07210 Üldmeditsiiniteenused	-10 500	-158	-10 165		-10 165	-10 007
45 MUUD TOETUSED	10 000		10 000		10 000	10 000
55 MAJANDAMISKULUD	500	158	165		165	7
07310 Üldhaigla teenused	-39 463	-19 731	0		0	19 731
45 MUUD TOETUSED	39 463	19 731	0		0	-19 731

5.7. Vaba aeg, kultuur ja religioon

Kulusid vabale ajale, kultuurile ja religioonile planeeritakse 2 689 261 eurot. Valdkonnas kajastuvad kulud spordiasutuste ja -rajatiste (Tapa, Tamsalu, Jäneda spordihooded, välisrajad ja väljakud, mis on ühendatud ühtseks Tapa Valla Spordikeskuseks) haldamiseks, toetused spordiklubidele ja organisatsioonidele, samuti kulud Tapa valla spordikooli ülalpidamiseks, puhkeparkide hoolduseks (sealhulgas ühe laste mänguväljaku rajamiseks), valla noortekeskuste (Tapa, Tamsalu ja Vajangu) hoonete ülalpidamise kulud ja teenuste ostmise kulud, vaba aja tegevuste toetuseks, valla raamatukogu, sh haruraamatukogude halduskulude katmiseks, valla kultuurihoonete (Tapa kultuurikoda, Tamsalu ja Lehtse kultuurimaja, mis on viidud ühise tegevusala Rahvakultuur alla), munitsipaalmuuseumite (Tapa muuseum, Porkuni Paemuuseum, mis on koondatud tegevusala Muuseumid alla) halduskuludeks. Rahvakultuuri ja muuseumide eraldi kajastamise nõude on kehtestanud Rahandusministeerium, mis ei ole aga takistuseks ühtsele juhtimisele. Lisaks on valdkonnas kulud kirjastamisteenusteks (valla ajalehe kujundamine, toimetamine, kirjastamine ja kojukanne) ning muudeks religiooni- ja ühiskonnateenusteks (tegevustoetus kogudustele) vt tabel 18.

Tabel 18 Vaba aja, kultuuri ja religiooni kulud

Kirje	Lõplik eelarve 2023	Täitmine 2023	Ettepanekud 2024	Muutus	Eelarve 2024	Võrdlus Eelarve 2024-Täitmine 2023
08 Vaba aeg, kultuur, religioon	-2 499 687	-2 571 580	-2 541 028	-148 233	-2 689 261	-117 681
081021 Tapa Valla Spordikeskus (alates 01.01.2020)	-740 008	-807 558	-780 197	-41 639	-821 836	-14 278
50 TÖÖJÕUKULUD	326 182	311 975	317 206	41 639	358 845	46 870
55 MAJANDAMISKULUD	348 606	436 885	430 491		430 491	-6 394
15 PÕHIVARA	65 220	58 698	32 500		32 500	-26 198

081024 Toetused spordiklubidele-ja organisatsioonidele	-35 000	-35 000	-39 000		-39 000	-4 000
45 MUUD TOETUSED	35 000	35 000	39 000		39 000	4 000
081026 Tapa valla Spordikool	-293 301	-295 554	-329 584	-20 582	-350 166	-54 612
50 TÖÖJÕUKULUD	225 207	222 463	255 734	20 582	276 316	53 853
55 MAJANDAMISKULUD	68 094	73 091	73 850		73 850	759
08103 Puhkepargid ja -baasid	-48 000	-33 923	-164 279	-30 000	-194 279	-160 356
55 MAJANDAMISKULUD	28 000	18 097	31 000		31 000	12 903
15 PÕHIVARA	20 000	15 827	133 279	30 000	163 279	147 452
08107 Noorsootöö ja noortekeskused	-135 473	-129 758	-91 565		-91 565	38 193
41 SOTSIAALTOETUSED	3 100	4 704				-4 704
45 MUUD TOETUSED	45 285	43 303	5 000		5 000	-38 303
50 TÖÖJÕUKULUD	22 246	19 988	19 990		19 990	2
55 MAJANDAMISKULUD	64 842	61 763	66 575		66 575	4 812
08109 Vaba aja üritused	-28 000	-21 475	-20 000		-20 000	1 475
45 MUUD TOETUSED	18 000	18 600	18 000		18 000	-600
55 MAJANDAMISKULUD	10 000	2 875	2 000		2 000	-875
08201 Tapa Vallaraamatukogu (alates 01.01.2020)	-411 418	-402 325	-407 603	-25 662	-433 265	-30 940
50 TÖÖJÕUKULUD	298 788	292 392	298 788	25 662	324 450	32 059
55 MAJANDAMISKULUD	112 630	109 933	108 815		108 815	-1 118
08202 Kultuurimajad (alates 01.01.2020)	-713 323	-759 549	-605 679	-27 299	-632 978	126 571
50 TÖÖJÕUKULUD	322 093	312 015	350 129	27 299	377 428	65 413
55 MAJANDAMISKULUD	232 350	288 654	255 550		255 550	-33 104
15 PÕHIVARA	158 880	158 880				-158 880
08203 Muuseumid alates 01.01.2020	-62 634	-53 700	-69 926	-3 051	-72 977	-19 277
50 TÖÖJÕUKULUD	37 304	37 290	38 376	3 051	41 427	4 137
55 MAJANDAMISKULUD	25 330	16 410	14 900		14 900	-1 510
15 PÕHIVARA			16 650		16 650	16 650
08300 Ringhäälingu- ja kirjastamisteenused	-24 500	-21 971	-24 500		-24 500	-2 529
55 MAJANDAMISKULUD	24 500	21 971	24 500		24 500	2 529
08400 Religiooni- ja muud ühiskonnateenused	-8 030	-10 766	-8 695		-8 695	2 071
45 MUUD TOETUSED	4 000	4 000	4 000		4 000	0
55 MAJANDAMISKULUD	4 030	6 766	4 695		4 695	-2 071

5.8. Haridus

Valla eelarvest on planeeritud haridusele 11 293 107 eurot (vt tabel 19), Valdkonna kuludes kajastuvad valla lasteaedade (Tamsalu lasteaed Kröll, Tapa linna lasteaiad Vikerkkaar ja Pisipõnn) halduskulud, lasteai- ja õpilaskohad teistele omavalitsustele, valla üldhariduskoolide (Tapa ja Tamsalu Gümnaasium, Jäneda Kool, Lehtse Kool). 2023 aastal ühendati Tapa gümnaasium ja Tapa Keelekümbluskool. Tapa muusika- ja kunstikooli halduskulud, huvikooli õpilaskohad teistele omavalitsustele, kulutused koolitranspordile ja koolitoidule ning muu haridus (õpetajate ja õpilaste tunnustamine, stipendiumid).

Tabel 19 Hariduse kulud

Kirje	Lõplik eelarve 2023	Täitmine 2023	Ettepanekud 2024	Muutus	Eelarve 2024	Võrdlus Eelarve 2024- Täitmine 2023
09 Haridus	-11 118 439	-11 159 799	-11 020 896	-272 211	-11 293 107	-133 308
09110 Alusharidus	-15 000					
15 PÕHIVARA	15 000					
091101 Lasteaed Pisipõnn	-1 329 855	-1 306 411	-1 280 076	-36 716	-1 316 792	-10 381
50 TÖÖJÕUKULUD	1 229 434	1 202 826	1 196 936	36 716	1 233 652	30 826
55 MAJANDAMISKULUD	100 421	103 585	83 140		83 140	-20 445
0911011 Lasteaed Pisipõnn projektid	-1 000					
55 MAJANDAMISKULUD	1 000					
091102 Lasteaed Vikerkaar	-552 302	-535 802	-524 598	-11 504	-536 102	-300
50 TÖÖJÕUKULUD	467 018	458 793	467 018	11 504	478 522	19 729
55 MAJANDAMISKULUD	56 747	54 234	41 980		41 980	-12 254
15 PÕHIVARA	28 537	22 775	15 600		15 600	-7 175
091103 Tamsalu Lasteaed	-1 171 455	-1 162 298	-1 174 088	-23 522	-1 197 610	-35 313
50 TÖÖJÕUKULUD	1 021 467	984 122	1 021 337	23 522	1 044 859	60 737
55 MAJANDAMISKULUD	149 988	178 176	152 750		152 750	-25 426
15 PÕHIVARA	0		1		1	1
0911031 Tamsalu Lasteaia projektid		-2 577				2 577
50 TÖÖJÕUKULUD		2 577				-2 577
091105 Lasteaiakohad	-82 000	-113 177	-107 000		-107 000	6 177
55 MAJANDAMISKULUD	82 000	113 177	107 000		107 000	-6 177
091106 Laste päevahoiuteenus	-33 000	-21 150				21 150
45 MUUD TOETUSED	33 000	8 280				-8 280
55 MAJANDAMISKULUD		12 870				-12 870
091107 Jämeda Kool- lasteaiaõpetajad	-87 342	-95 345	-84 099	-1 803	-85 902	9 443
50 TÖÖJÕUKULUD	86 942	95 345	84 099	1 803	85 902	-9 443
55 MAJANDAMISKULUD	400					
091108 Lehtse Kool- lasteaiaõpetajad	-114 743	-113 718	-114 559	-2 818	-117 377	-3 659
50 TÖÖJÕUKULUD	114 559	113 534	114 559	2 818	117 377	3 843
55 MAJANDAMISKULUD	184	184				-184
092121 Jämeda kool (põhikool õpetajad+haldus koos)	-519 286	-510 546	-477 176	-10 892	-488 068	22 478
50 TÖÖJÕUKULUD	414 237	406 138	400 456	10 892	411 348	5 210
55 MAJANDAMISKULUD	78 049	79 189	76 720		76 720	-2 469
15 PÕHIVARA	27 000	25 219				-25 219
0921211 Jämeda kooli projektid	-1 465	-747				747
50 TÖÖJÕUKULUD	429	347				-347
55 MAJANDAMISKULUD	1 036	400				-400

092122 Lehtse kool (põhikooli õpetajad+ haldus)	-483 592	-469 117	-493 027	-9 060	-502 087	-32 970
50 TÖÖJÕUKULUD	432 535	403 779	432 535	9 060	441 595	37 816
55 MAJANDAMISKULUD	51 057	65 338	60 492		60 492	-4 846
0921221 Lehtse kooli projektid	-928					
50 TÖÖJÕUKULUD	280					
55 MAJANDAMISKULUD	648					
092123 Tapa Gümnaasiumi (põhikooli õpetajad+haldus)	-2 305 531	-2 318 271	-2 965 609	-81 958	-3 047 567	-729 295
50 TÖÖJÕUKULUD	1 997 149	1 950 395	2 516 109	81 958	2 598 067	647 672
55 MAJANDAMISKULUD	308 382	367 876	449 500		449 500	81 624
0921231 Tapa Gümnaasiumi projektid	-36 782	-65 852	-8 364		-8 364	57 488
50 TÖÖJÕUKULUD	24 188	33 197	4 614		4 614	-28 583
55 MAJANDAMISKULUD	12 594	32 655	3 750		3 750	-28 905
092124 Tapa Keelekümbluskool (õpetajad+haldus)	-716 203	-690 606	0		0	690 606
50 TÖÖJÕUKULUD	631 590	605 993	0		0	-605 993
55 MAJANDAMISKULUD	84 612	84 612	0		0	-84 612
0921241 Tapa Keelekümbluskooli projektid	-38 070	-18 977				18 977
50 TÖÖJÕUKULUD	38 070	18 977				-18 977
092125 Tamsalu Gümnaasiumi (põhikooli õpetajad+haldus)	-1 704 109	-1 748 655	-1 688 981	-46 406	-1 735 387	13 268
50 TÖÖJÕUKULUD	1 416 552	1 424 167	1 418 280	46 406	1 464 686	40 519
55 MAJANDAMISKULUD	247 557	286 888	258 501		258 501	-28 387
15 PÕHIVARA	40 000	37 600	12 200		12 200	-25 400
0921251 Tamsalu Gümnaasiumi projektid	-15 286	-70 568				70 568
50 TÖÖJÕUKULUD	1 744	12 465				-12 465
55 MAJANDAMISKULUD	13 542	58 104				-58 104
092129 Õpilaskohad alates 01.01.2019	-140 000	-190 672	-189 883		-189 883	789
55 MAJANDAMISKULUD	140 000	190 672	189 883		189 883	-789
092131 Tapa Gümnaasiumi gümnaasiumiõpetajad	-321 540	-327 328	-321 540	-8 115	-329 655	-2 327
50 TÖÖJÕUKULUD	312 146	324 481	312 146	8 115	320 261	-4 220
55 MAJANDAMISKULUD	9 394	2 847	9 394		9 394	6 547
092132 Tamsalu Gümnaasiumi gümnaasiumi õpetajad	-157 284	-179 592	-157 352	-5 636	-162 988	16 604
50 TÖÖJÕUKULUD	152 352	176 131	152 352	5 636	157 988	-18 143
55 MAJANDAMISKULUD	4 932	3 461	5 000		5 000	1 539
09510 Noorte huviharidus ja huvitegevus	-3 945		-116 760	-18 672	-135 432	-135 432
55 MAJANDAMISKULUD	3 945		116 760	18 672	135 432	135 432
095101 Tapa Muusika- ja Kunstikool	-519 981	-461 300	-512 942		-512 942	-51 642
50 TÖÖJÕUKULUD	464 101	407 909	462 722		462 722	54 813
55 MAJANDAMISKULUD	55 880	53 391	50 220		50 220	-3 171
15 PÕHIVARA	0					
095102 Huviharidus huvitegevus (õpilaskohad)	-24 565	-15 185	-19 000		-19 000	-3 815
55 MAJANDAMISKULUD	24 565	15 185	19 000		19 000	3 815

09600 Koolitransport	-146 591	-139 976	-154 000		-154 000	-14 024
55 MAJANDAMISKULUD	146 591	139 976	154 000		154 000	14 024
09601 Koolitoit	-563 187	-565 328	-589 242	-15 109	-604 351	-39 023
50 TÖÖJÕUKULUD	217 187	212 565	217 092	15 109	232 201	19 636
55 MAJANDAMISKULUD	346 000	352 762	356 150		356 150	3 388
15 PÕHIVARA	0		16 000		16 000	16 000
09602 Õpilaskodu	-3 000	-5 966	-7 000		-7 000	-1 034
55 MAJANDAMISKULUD	3 000	5 966	7 000		7 000	1 034
09800 Muu haridus, sh hariduse haldus	-30 397	-30 634	-35 600		-35 600	-4 966
41 SOTSIAALTOETUSED	1 930		0		0	
55 MAJANDAMISKULUD	28 467	30 634	35 600		35 600	4 966

5.9. Sotsiaalne kaitse

Sotsiaalse kaitse kulusid planeeritakse eelarvesse 3 601 408 eurot. Valdkonna kuludes sisalduvad eraldised puuetega inimeste sotsiaalhoolekandetasutustele, raske ja sügava puudega laste kaitsele, puuetega inimeste hooldajatoetusele, valla hoolekandetasutuste (Tapa Hooldekodu) ülalpidamiseks, hoolekandeteenuste ostmisele teistelt hoolekandetasutustelt, koduteenuste osutamiseks, asendus- ja järelhooldusteenuse (lastekodu kohad) ostmiseks, muudeks perede ja laste sotsiaalse kaitse kuludeks (sünnitoetus, ranitsatoetus, matusetootus, isiklik abistaja ja tugiisik), eluasemeteenuste osutamiseks sotsiaalsetele riskirühmadele (sotsiaalkorterid), riikliku toimetulekutoetuse maksmiseks, muu sotsiaalsete riskirühmade kaitseks (ühekordsed sotsiaaltoetused) ja sotsiaalse kaitse haldamiseks (vt tabel 20).

01.07.2023 jõustus hooldereform millega on kohalik omavalitsus kohustatud üldhooldekodu kohatasust maksma isikule hoolduskulude osa, milleks on hooldekodu hoolduspersonali kulud.

Toetusfondist eraldati pikaajalise hoolduse toetus 378 451 eurot (perioodiks 01.07-31.12.2023).

Tapa vald kehtestas hoolduskulude piirmäära 600 eurot arvestusega, et Tapa valla elanikke on hooldekodudes 110-113 (osades hooldekodudes oli hoolduskulu alla 600 euro sh. Tapa Valla Hooldekodus). 2024.aastaks planeeritakse tasandusfondi sees pikaajalise hoolduse osa 662 436 eurot kogu aasta katteks. Seisuga 01.10.2023 oli hooldekodudes Tapa valla elanikke 145 inimest.

Arvestades vajadust, et saaksime tasuda hooldekulusid, on vaja 1 044 000 eurot ($145 \cdot 600 \cdot 12$).

Varasemalt (enne 01.07.2023) tasusime teistele hooldekodudele isikute puuduolevat osa 200 000 eurot aastas. Arvestuslik Puudujääv osa on $1\,044\,000 - 662\,436 - 200\,000 = 181\,564$ eurot.

Tabel 20 Sotsiaalse kaitse kulud (euro)

Kirje	Lõplik eelarve 2023	Täitmine 2023	Ettepanekud 2024	Muutus	Eelarve 2024	Võrdlus Eelarve 2024- Täitmine 2023
10 Sotsiaalne kaitse	-3 226 194	-3 255 122	-3 591 709	-9 699	-3 601 408	-346 286
10120 Puuetega inimeste sotsiaalhoolekandeesutused	-8 000	-5 677	-8 000		-8 000	-2 323
45 MUUD TOETUSED	8 000	3 700	8 000		8 000	4 300
55 MAJANDAMISKULUD		1 977				-1 977
101211 Raske ja sügava puudega laste kaitse	-78 000	-94 142	-90 000		-90 000	4 142
55 MAJANDAMISKULUD	78 000	94 142	90 000		90 000	-4 142
101212 Puuetega inimeste hooldajatoetus(ka lapsed)	-108 000	-106 753	-110 000		-110 000	-3 247
41 SOTSIAALTOETUSED	108 000	106 753	110 000		110 000	3 247
102001 Tapa hooldekodu	-559 022	-551 977	-669 970	-30 185	-700 155	-148 179
41 SOTSIAALTOETUSED	95 000	88 773	186 000		186 000	97 227
50 TÖÖJÕUKULUD	337 704	331 827	338 620	30 185	368 805	36 978
55 MAJANDAMISKULUD	126 318	131 377	145 350		145 350	13 973
102003 Teenuse ostmine teistelt hooleasutustelt	-483 451	-589 679	-840 000		-840 000	-250 321
41 SOTSIAALTOETUSED	338 451	442 061	840 000		840 000	397 939
55 MAJANDAMISKULUD	145 000	147 618				-147 618
102011 Koduteenus	-143 697	-123 229	-145 576	-16 184	-161 760	-38 531
50 TÖÖJÕUKULUD	139 397	118 065	141 076	16 184	157 260	39 195
55 MAJANDAMISKULUD	4 300	5 163	4 500		4 500	-663
10400 Asendus- ja järelhooldus (2018 muudatus)	-786 218	-791 085	-796 000		-796 000	-4 915
41 SOTSIAALTOETUSED	40 000	17 610	25 000		25 000	7 390
50 TÖÖJÕUKULUD	0					
55 MAJANDAMISKULUD	746 218	773 475	771 000		771 000	-2 475
10402 Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	-164 470	-137 703	-169 400		-169 400	-31 697
41 SOTSIAALTOETUSED	92 400	77 752	94 400		94 400	16 648
50 TÖÖJÕUKULUD	20 070	23 360	21 000		21 000	-2 360
55 MAJANDAMISKULUD	52 000	36 591	54 000		54 000	17 409
10600 Eluasemeteenused sotsiaalsetele riskirühmadele	-86 368	-99 716	-20 000		-20 000	79 716
41 SOTSIAALTOETUSED		13 296	15 000		15 000	1 704
55 MAJANDAMISKULUD	0	51	5 000		5 000	4 949
15 PÕHIVARA	86 368	86 369				-86 369
10700 VALVE 30 Tapa		-1 502				1 502
55 MAJANDAMISKULUD		1 502				-1 502
10701 Riiklik toimetulekutoetus	-426 528	-393 400	-342 229	39 134	-303 095	90 305
41 SOTSIAALTOETUSED	426 528	393 400	342 229	-54 134	288 095	-105 305
15 PÕHIVARA				15 000	15 000	15 000
10702 Muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse	-49 000	-42 222	-49 000		-49 000	-6 778
41 SOTSIAALTOETUSED	46 000	38 227	46 000		46 000	7 773
55 MAJANDAMISKULUD	3 000	3 995	3 000		3 000	-995
10900 Muu sotsiaalne kaitse, sh sotsiaalse kaitse haldus	-333 440	-318 038	-351 534	-2 464	-353 998	-35 960
50 TÖÖJÕUKULUD	259 984	251 663	274 234	2 464	276 698	25 035
55 MAJANDAMISKULUD	73 456	66 375	77 300		77 300	10 925

6. Põhitegevuse tulem

- (1) Põhitegevuse tulem on põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe.
 (2) Põhitegevuse tulemi väärtus ei tohi olla aruandeaasta lõpu seisuga väiksem kui null.
 (3) Põhitegevuse tulem võib olla aruandeaasta lõpu seisuga käesoleva paragrahvi lõikes 2 määratud lubatavast väärtusest väiksem, kui sellele eelnenud aasta põhitegevuse tulem vastas käesoleva paragrahvi lõikes 2 määratud lubatavale väärtusele (KOFs §33).

Põhitegevuse tulemist kaetakse investeeringud ja võetud laenude teenindamine. 2024.a. planeeritakse põhitegevuse tulemiks 1 385 509 eurot. Laenude teenindamiseks kulub 1 827 687 eurot sh. intressi 405 391 ja laenu tagasimaksed 1 422 296 eurot.

7. Eelarve tulem

Põhitegevuse tulude eelarveosa kogusumma ja põhitegevuse kulude eelarveosa kogusumma vahet, millele on liidetud investeerimistegevuse eelarveosa kogusumma, nimetatakse eelarve tulemiks. Eelarve tulem peab võrduma likviidsete varade muutuse eelarveosa kogusumma ja finantseerimistegevuse eelarveosa kogusumma vahega.

- Eelarve on tasakaalus, kui eelarve tulem võrdub nulliga.
- Eelarve on ülejäägis, kui eelarve tulem on positiivne.
- Eelarve on puudujäägis, kui eelarve tulem on negatiivne.

2024. aasta eelarve tulem 285 083 eurot.

8. Finantseerimistegevus

Kavandatud investeeringute finantseerimiseks planeeritakse võtta laenu 600 000 eurot. Võetud laenude tagasimakseteks planeeritakse 1 422 296 eurot (vt tabel 21).

Tabel 21 Finantseerimistegevus (euro)

Kirje	Lõplik eelarve 2023	Täitmine 2023	Ettepanekud 2024	Muutus	Eelarve 2024	Võrdlus Eelarve 2024-Täitmine 2023
Finantseerimistegevus	25 480	-433 076	-1 022 296	200 000	-822 296	-389 220
Kohustuste võtmine	1 700 000	1 200 000	400 000	200 000	600 000	-600 000
Kohustuste tasumine	-1 674 520	-1 633 076	-1 422 296	0	-1 422 296	210 780

9. Likviidsete varade muutus

Tapa valla finantsjuhtimise korra § 4 lõikes on sätestatud, et eelarvesse planeeritakse aasta lõpu seisuga likviidsete vahendite maht vähemalt ühe kuu personalikulu väljamakse väärtuses.

Tabel 20 Likviidsed varad ja kohustused

Kirje	Täitmine 2022	Eelarve 2023	Täitmine 2023 seisuga 31.10.2023	Eelarve 2024
Aasta alguse seisuga				
Võlakohustused	9 984 270	10 438 774	10 438 774	9 871 896
sh sildfinantseering				
Likviidsed varad	1 630 111	1 607 486	1 607 486	1 258 717
Perioodi lõpu seisuga				
Võlakohustused	10 438 774	10 464 254	10 041 603	8 849 600
sh sildfinantseering				
Likviidsed varad	1 607 486	413 125	1 783 476	883 787

10. Netovõlakoormus

Finantsdistsipliini tagamiseks sätestab KOFS finantsdistsipliini tagamise meetmed, milleks on kinnipidamine KOV põhitegevuse tulemi lubatavast väärtusest ja kinnipidamine netovõlakoormuse ülemmäärast.

Netovõlakoormus on võlakohustuste ja likviidsete varade kogusumma vahe aruandeaasta lõpu seisuga.

KOFS sätestab, et netovõlakoormus võib aruandeaasta lõpul ulatuda lõppenud aruandeaasta kuuekordse põhitegevuse tulude (2024. aastal 10 kordse) ja põhitegevuse kulude vaheni, kuid ei tohi ületada sama aruandeaasta põhitegevuse tulude kogusummat, ning kui nimetatud kuuekordne põhitegevuse tulude (2024. aastal kümnekordne) ja põhitegevuse kulude vahe on väiksem kui 60% (2024. aastal 80%) vastava aruandeaasta põhitegevuse tuludest.

Netovõlakoormuse piirmäär 80% on lubatud kõikidele valdadele/linnadele kuni 2024. aasta lõpuni, siis hakkab see 5% võrra aastas vähenema jõudes taas 60%-le.

Laenude võtmise kavandamisel tuleb järgida, et ei ületataks netovõlakoormuse ülempiiri;

Kavandatava laenu võtmisel on eeldatav valla netovõlakoormus 2024. aasta lõpuks % (vt tabel 21)

Tabel 21 Netovõlakoormus

Netovõlakoormus 2024. aasta lõpus (eurodes)	8 831 637
Netovõlakoormus (%)	50,07
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes) 10* põhitegevuse tulemi (1 385 509 eurot)	13 855 090
Netovõlakoormuse ülemmäär 80% põhitegevuse tuludest (22 046 787 eurot)	17 637 430
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	8 805 793

Alates 2027 netovõlakoormus	8 831 637
Netovõlakoormus (%)	50,07
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes) 6* põhitegevuse tulem	8 313 054
Netovõlakoormuse ülemmäär 60% põhitegevuse tuludest	13 228 072
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	4 396 435